

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 19/07-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2007 predbežne prerokoval návrh Ing. S. S., bytom B., zastúpenej advokátom Mgr. I. Š., K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/47/06-K zo 16. októbra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. S. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 27. decembra 2006 (po doplnení 30. januára 2007) doručený návrh Ing. S. S., bytom B. (ďalej len „navrhovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. I. Š., K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/47/06-K zo 16. októbra 2006.

V návrhu navrhovateľka žiadala, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie výboru zrušil.

V rámci odôvodnenia svojho návrhu navrhovateľka uviedla, že do funkcie riaditeľky H., štátny podnik, B. (ďalej len „štátny podnik“), bola menovaná ministrom pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister pôdohospodárstva“) na základe menovacieho dekrétu dňom 14. marca 2006.

Navrhovateľka ďalej uviedla, že 22. júna 2006 jej bolo doručené oznámenie výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, prílohou ktorého bolo aj uznesenie č. 152 z 20. apríla 2006 o začatí tohto konania v súlade s čl. 9 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“). Uznesenie podľa jej vyjadrenia obsahovalo konštatovanie, že ako verejná funkcionárka porušila čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu z dôvodu, že v lehote 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie nepodala výboru oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“).

Po obdržaní oznámenia a uznesenia výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov navrhovateľka podala vyjadrenie k danej veci. V tejto súvislosti uviedla, že povinnosť uloženú ústavným zákonom porušila neúmyselne, a to *„vzhľadom na rozsah úloh z titulu mojej funkcie, ktoré bolo nevyhnutné v predmetnom čase bezodkladne riešiť“*. Zároveň dodala, že túto povinnosť splnila *„bez zbytočného odkladu“* podaním na pošte 4. júla 2006, teda hneď po tom, ako bola na danú skutočnosť výborom upozornená.

Podľa vyjadrenia navrhovateľky jej bolo 15. decembra 2006 doručené rozhodnutie výboru sp. zn. VP/47/06-K zo 16. októbra 2006, v ktorom výbor konštatoval porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo jej v zmysle čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume 47 000 Sk.

V návrhu navrhovateľka okrem iného uviedla: „*Návrh na preskúmanie rozhodnutia podávam z dôvodu, že udelenie pokuty vo výške 47 000 Sk zo strany Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií považujem za neprimeranú sankciu za neúmyselné zmeškanie zákonnej lehoty, resp. podanie písomného oznámenia po zákonom stanovenom termíne...“* .

Porušenie povinnosti uloženej jej ústavným zákonom navrhovateľka odôvodnila tým, že v čase, keď bola menovaná do funkcie riaditeľky štátneho podniku, hrozilo tomuto podniku vyhlásenie konkurzu z dôvodu neschopnosti plniť si svoje záväzky voči obchodným partnerom. Podľa jej názoru bolo danú situáciu potrebné riešiť prijatím komerčného bankového úveru, na čo od Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „zakladateľ“) získala súhlas až 4. apríla 2006. Po poskytnutí bankového úveru v sume 30 mil. Sk musela zabezpečiť vyrovnanie dlhu štátneho podniku z predchádzajúcich období, ako aj zabezpečiť kontinuálne plnenie všetkých činností. Navrhovateľka v tejto súvislosti dodala: „*Mimoriadne pracovné vypätie vyplývajúce z rozsahu úloh, kumulácie funkcií a uprednostňovania verejných záujmov pred osobnými spôsobili výraznú fyzickú a psychickú vyčerpanosť, ktorú som bola nútená v závere mesiaca jún riešiť krátkodobým čerpaním dovolenky (jeden týždeň)*“ .

Uvedenými skutočnosťami navrhovateľka odôvodnila nesplnenie povinnosti uvedenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v stanovenej lehote 30 dní.

Navrhovateľka okrem iného poukázala aj na skutočnosť, že 9. novembra 2006 bola na základe rozhodnutia ministra pôdohospodárstva odvolaná z funkcie riaditeľky štátneho podniku, ktorú zastávala necelých 8 mesiacov.

S prihliadnutím na uvedené navrhovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodnutie výboru sp. zn. VP/47/06-K zo 16. októbra 2006 zrušil.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Z obsahu spisu výboru sp. zn. VP/47/06-K ústavný súd zistil, že 23. júna 2006 bolo navrhovateľke doručené oznámenie výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to na základe uznesenia výboru č. 152 z 20. apríla 2006.

K uzneseniu výboru č. 152 z 20. apríla 2006 navrhovateľka v liste z 3. júla 2006 uviedla, že povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu porušila neúmyselne, a to vzhľadom na rozsah úloh, ktoré v danom období ako riaditeľka štátneho podniku musela riešiť. Zároveň sa výboru za porušenie povinnosti ospravedlnila a oznámila mu, že túto povinnosť dodatočne plní podaním požadovaného oznámenia.

Následne výbor uznesením č. 100 zo 16. októbra 2006 konštatoval, že tým, že mu navrhovateľka v stanovenej lehote nepodala oznámenie, porušila povinnosť uloženú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo jej v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára. Výbor navrhovateľku poučil aj o jej práve podať návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia ústavnému súdu.

Listom sp. zn. VP/47/06-K z 25. októbra 2006 požiadal predseda výboru štátny podnik o oznámenie výšky mesačného platu navrhovateľky.

Po zistení relevantných skutočností vydal výbor 7. decembra 2006 rozhodnutie zo 16. októbra 2006, v ktorom konštatoval, že konaním navrhovateľky došlo k porušeniu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo jej v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume 47 000 Sk. V odôvodnení rozhodnutia výbor uviedol, že je nesporné, že navrhovateľka porušila ústavný zákon o ochrane verejného záujmu, pretože oznámenie, ktoré mala podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu podať do 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie, do ktorej bola zakladateľom menovaná 14. marca 2006, podala až 4. júla 2006.

Rozhodnutie výboru zo 16. októbra 2006 bolo navrhovateľke doručené 15. decembra 2006.

K návrhu navrhovateľky sa na základe výzvy ústavného súdu z 25. januára 2007 vyjadril aj výbor prostredníctvom svojho predsedu, a to listom sp. zn. RD-292/2007-PO z 1. februára 2007. V liste predseda uviedol, že ústavnému súdu navrhuje napadnuté rozhodnutie výboru potvrdiť, pretože skutočnosti, ktoré navrhovateľka uviedla ako dôvod porušenia povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, považuje za irelevantné.

Preskúmaním návrhu navrhovateľky, spisu výboru sp. zn. VP/47/06-K, namietaného rozhodnutia zo 16. októbra 2006, ako aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že návrh navrhovateľky je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu návrhu vyplýva, že navrhovateľka iniciovala konanie pred ústavným súdom v zmysle § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde, pretože tvrdila, že povinnosť uloženú ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu v čl. 7 ods. 1 síce porušila, ale nie úmyselne. Jej porušenie odôvodnila pracovnou zaneprázdnenosťou a plnením pracovných úloh, ktoré bola ako riaditeľka štátneho podniku s cieľom zachovania jeho činnosti nútená riešiť. Okrem toho navrhovateľka prejavila nespokojnosť aj s výškou pokuty v sume 47 000 Sk, ktorú jej za porušenie povinnosti v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uložil výbor. Podľa jej názoru bola výška tejto pokuty, a to vzhľadom na okolnosti prípadu, neprimeraná.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu spočíva v podstate navrhovateľkiných tvrdení, v rámci ktorých nepopiera porušenie ústavnej povinnosti, ale závažnosť situácie so sankčnými následkami sa snaží obhájiť svojim neúmyselným konaním, ako aj dodatočným splnením uvedenej povinnosti, avšak po zákonom stanovenej lehote. Toto zistenie zároveň signalizuje nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi jej tvrdením postaveným do pozície predmetu konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov a následkami, aké by mohli tieto tvrdenia obsiahnuté v návrhu vyvolať. Tento názor ústavný súd zastáva aj vo vzťahu k navrhovateľkinej námietke o neprimeranosti výšky pokuty uloženej výborom za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z ústavného zákona.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším postupom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie výboru, a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie riaditeľa štátneho podniku a členov dozornej rady štátneho podniku, ktorých do funkcie ustanovuje štát.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie, a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2, b) aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára, c) aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcích podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky, d) svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára, e) svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľka ako verejná funkcionárka bola v zmysle vyššie citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinná predložiť výboru oznámenie do 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie.

Navrhovateľka bola do funkcie riaditeľky štátneho podniku menovaná ministrom pôdohospodárstva dňom 14. marca 2006. Keďže ústavné právo nemá všeobecné ustanovenie o počítaní lehôt, v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenie generálnej právnej normy civilného procesu, a teda § 57 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľke začala plynúť 30-dňová lehota na splnenie

povinnosti uloženej ústavným zákonom nasledujúci deň po vymenovaní do funkcie, teda 15. marca 2006. Požadované oznámenie však navrhovateľka výboru podala až 4. júla 2006, z čoho je zrejmé, že ho podala po zákonom stanovenej lehote, čím porušila čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Na základe týchto skutočností začal výbor voči navrhovateľke konanie, výsledkom ktorého bolo jeho rozhodnutie sp. zn. VP/47/06-K zo 16. októbra 2006. V rozhodnutí výbor konštatoval porušenie čl. 7 ods. 1 citovaného ústavného zákona a za porušenie tejto povinnosti uložil navrhovateľke v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) tohto ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, teda v sume 47 000 Sk.

Skutočnosti, ktoré navrhovateľka uvádzala na obranu svojho konania, ktorým porušila povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 citovaného ústavného zákona neobstoja, pretože v danom prípade ústavný zákon zodpovednej osobe jednoznačne ukladá označenú povinnosť splniť. Ústavný zákon už v čl. 1 písm. c) zakotvuje subjektívnu zodpovednosť verejného funkcionára za nesplnenie alebo porušenie povinnosti a následne v čl. 7 ods. 1 nerozlišuje porušenie z nedbanlivosti a úmyselné porušenie, ale oba prípady stavia do rovnakej pozície, pričom za porušenie povinnosti vychádzajúce z akéhokoľvek motívu, pohnútky, či úmyslu umožňuje uložiť sankciu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrh navrhovateľky na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jeho zjavnú neopodstatnenosť.

Vo vzťahu k navrhovateľkinej námietke o neprimeranosti výšky uloženej pokuty ústavný súd uvádza, že predmetom konania podľa § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde je preskúmanie konania verejného činiteľa a jeho súladnosť s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu. Predmetom tohto konania, a to s prihliadnutím na dikciu § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, nie je skúmanie právnych následkov konania verejného funkcionára, a teda ani neprimeranosti výšky uloženej pokuty.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2007